

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Філологічний факультет
Кафедра романо-германської філології

О.І. Павлова

**ЗБІРКА ВПРАВ І ЗАВДАНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗІСТАВНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ Й УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»**

Рівне – 2025

УДК 81'373-115:811.111 + 161.2 (0.75.8)

П 121

Рекомендовано до друку навчально-методичною комісією філологічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 24 березня 2025 р.)

Рецензенти:

Мізін К.І., доктор філологічних наук, професор, зав. кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

Константінова О.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романогерманської філології Рівненського державного гуманітарного університету.

Павлова О.І.

П 121

Збірка вправ і завдань з навчальної дисципліни «Зіставна лексикологія англійської й української мов». Рівне: РДГУ, 2025. 20 с. (англ. мовою).

Збірка містить вправи та завдання з основних тем вищеназваної навчальної дисципліни: «Методи структурного дослідження лексики англійської та української мов», «Слово як фундаментальна одиниця мови. Морфологічна структура англійських та українських слів», «Основні способи словотворення в англійській та українській мовах», «Семасіологія як наука про значення слова. Семантична структура і семантичні відношення англійських та українських слів». У збірці подано додаткову необхідну інформацію: список рекомендованої літератури, теми усних презентацій та індивідуальних науково-дослідних завдань.

Ця збірка призначена для студентів 3 курсу стаціонарного та заочного відділень філологічного факультету спеціалізації: В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Павлова О.І., 2025

Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

FOREWORD

The course of “Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages” forms a part of the curriculum for the English sections of foreign philology and translation departments of universities and has great cognitive and educational value.

It is intended for the third-year student philologists and translators of the day and extra-mural departments and fully meets the requirements of the programme in the subject.

“A Collection of Exercises and Tasks in the Academic Discipline of “Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian languages” includes the following parts: a) foreword; b) exercises in major topics in the subject; c) the list of recommended literature; d) topics for oral presentations; e) topics for individual research.

Exercises and tasks cover the main topics of Contrastive Lexicology: 1) methods of structural research of lexis in English and Ukrainian; 2) the morphological structure of the English and Ukrainian languages, the structural types of words in the contrasted languages; 3) main types of word-building in English and Ukrainian; 4) complex nature of word-meaning, semantic structure of English and Ukrainian words, semantic groups of words in the contrasted languages.

The objective of the practical course of “Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages” is to teach students: a) to master such methods of contrastive research of lexis as distributional, transformational, morphemic and immediate constituents analyses; b) to analyze the morphological structure of words in the contrasted languages and classify them into different structural types; c) to determine the type of word-building of words in the English and Ukrainian languages; d) to single out and analyze similarities and differences in the use of synonyms, antonyms, homonyms and paronyms in the contrasted languages.

CONTRASTIVE LEXICOLOGY OF ENGLISH AND UKRAINIAN (IN PRACTICE)

Topic 1. Methods of structural research of lexis in English and Ukrainian

Exercise 1

Make the distributional analysis of the following verbs in English and Ukrainian.

a) stop, get, take, make, go; b) ставати, отримувати, брати, робити, йти.

Exercise 2

Make the transformational analysis of the following words.

a) wristwatch, sick-leave, blackleg, nightdress, railway, earring, cutthroat, minefield, birthday, dragon-fly, newspaper, skyscraper, nightclub, cry-baby, armchair, toothbrush, candlestick, password, keyboard, moonlight, windmill;

b) болільник, зрадник, багажник, спільник, здирник, супутник, могильник, намордник, полярник, ливарник, перевізник, вітрильник, рятівник, постачальник, бакалійник, бублейник, спокусник, танцівник, кожушник.

Exercise 3

Single out the ultimate constituents of the following words.

a) unprecedented, readaptation, dishpan, misunderstand, mistiness, prehistoric, foretell, unanimous, disapprovingly, dishwasherproof, missionary, mistrustfulness, precolonial, forestless, readability, discouragement, disyllabic, misspend, mistress, predatory;

b) неблаганний, невістка, проблематичний, пробуксовувати, переганяти, передоручений, непересічний, неврастенія, неореалістичний, пробудитися, пробковий, переможний, передовик, небожитель, неопозитивізм, проамериканський, пробувати, перепитувати, передопераційний (Verba, 2003, pp. 124-125).

Exercise 4

Make the componential analysis of the following words.

a) walk, swim, fly, crawl; b) плентатися, плавати, летіти, повзти.

Topic 2. The morphological structure of words in English and Ukrainian

Exercise 5

Make the morphemic analysis of the following linguistic terms.

a) phoneme, glossary, morphology, concept, psycholinguistics, mood, lexeme, consonant, synchrony, blending, back-formation, clipping, interfix, rheme, sememe, pronoun, intonation, composition, context, grapheme, phraseology, expressiveness, word-group, motivation, unit, polysemy, sense-shift, borrowing, pseudomorpheme, stem, allophone, semi-affix, clipping, term (Pavlova, 2017, p. 64);

b) морфологія, словотвір, мовознавство, основоскладання, дієслово, наголос, значення, числівник, фразеологізм, ядро, терміносистема, рід, іменник, слововживання, закінчення, мова, мовлення, додаток, милозвучність, етнографізм, забарвлення, запозичення, калькування, займенник, прислівник.

Exercise 6

Make the morphemic analysis of musical terms given below and classify them into simple, derived and compound.

a) viola-player, phonism, tune, background, transposition, tone, tonality, jazz, mainstay, restfulness, oversinging, prelude, key, composition, rhythm, phonics, clef, musicology, tuning, woodwind, hearing, pitchfork, pipe-organ, keyboard, foot-key, Muse, music-book, musicianship, musicologist, blower, backfall, atonality, cowbell, forte-piano, postlude (Pavlova, 2017, p. 64);

b) голосоведіння, звуковидобування, політональність, співзвучність, орнаментика, сопілка, заспівувач, бас, ключ, затакт, лірник, підголосок, інструментознавство, дуда, звук, бас-кларнет, оркеструвати, арфістка, співати, нотоносець, фортепіано, звукоряд, музикувати, труба, тризвук, флейта-піколо.

Exercise 7

Make the morphemic analysis and determine the type of morphemes.

a) stoplight, forehead, head-to-toe, intervention, reckless, encourage, bystander, chest, condescension, big-eyed, ladylike, dickhead, confrontation, laughing, sadden, cart, undamaged, deftly, description, helpful, unpacking, unprotective, memory-wiper, peanut, overweight, freedom, softly, privacy, hardware, trunk, amotivation.

b) просування, довкілля, безпритульний, інстаграм-сторінка, відпочинок, перемога, становище, старшокласниця, пожертвувати, життєзабезпечення,

астронумерологиня, проаналізувати, негаразди, нескінченність, наплив, відпочивальники, позначка, обмеження, шпигунство, нюанс, перетворити, побудова, виробництво, реінтеграція, роботодавець, співзасновниця, всесвіт, людино центричний, бюро, м'ясорубка.

Exercise 8

Make the morphemic analysis and determine the structural type of words.

a) earphones, impassable, heavy, preheat, reconnect, keyhole, wise, transatlantic, foolproof, hard, interface, wreckage, depose, quarrelsome, stepson, egoist, conform, pit, candlestick, undress, doll-faced, mud-stained, left-hander, pepper-and-salt, fig, narrow-minded, verbalization, cupcake, bin, sweltering, perceive, circumvent, blurt, carsick;

b) фейсбук-група, порадник, звукосполука, залучення, важкувато, розповсюджений, розмаїття, обходисвіт, бородань, вартівня, відторік, дармовис, галявина, возивода, примарний, абищиця, осмислювати, повсякденний, сон-трава, небосхил, вітерець, ясноокий, кафе-кондитерська, перекотиполе, давньоруський, щоночі, підлісний, ден, горицвіт, осінь, перший-ліпший, сад, зіставлення, землемір, піч, небо.

Exercise 9

Differentiate between derived and compound stems in the following words.

a) outstay, chairman, dishonesty, headache, misbehaviour, foretell, outdated, undecipherable, root-words, unquestionable, blackmail, renovate, immovable, short-sighted, theorist, moneyholic, breakdown, takeaway, intolerable, nevertheless, stifling, courtesy, cowman, detonator; b) улесливий, рибокомбінат, перенаселений, відсторонений, смолоскип, зловмисник, бережливий, присмерки, потойбічний, велелюдний, легкозаймистий, суцвіття, марновірство, мигдалевидний, незбагненний (Mironchuk, 2013, p. 17).

Exercise 10

Each of these words contains a prefix. Find the prefixes.

a) amoral, antemeridian, anticlimax, circumnavigate, co-pilot, concentrate, devalue, exhale, homophone, macrocosm, monotony, nonfiction, project, reelect, symmetry, telemedicine, transaction, trimester, ungraceful, unicycle, upgrade, semicircle, automobile, disqualify, downgrade, extraordinary, hyperactive, insecure, megabyte, midday, misaligned, overcook, outrun, ultrasound;

b) прадавній, міжнародний, пришкільний, підфарник, нарукавник, неробство, перелісок, огривок, обв'язати, загострення, надземний, визнати, передпліччя, наглядач, переоблік, розробити, заспівати, міжпланетний, вранці, змолоду, прізвище, розповідь, спитати, змити, зозла, премудрий, черезплічник, безневинний, порозходитися, зворушити.

Exercise 11

Each of these words contains a suffix. Find the suffixes.

a) woeful, mythic, nutritious, fiendish, piracy, masochism, election, fellowship, lightness, troublesome, health, homicide, considerate, simplify, realize, likewise, babylike, assistance, strength, velocity, stoicism, dauntless, bibliophile, kingling, oddity, adorable, gradation, citizenship, refreshment, heartless, coldish, luckily, musical, crosswise;

b) співець, риб'ячий, рибалити, собацюра, цокотуха, дідуган, чоботище, вершечок, ніжик, сестриця, синочок, дівчисько, злюка, чайник, веселість, сприятливість, велетень, восьмеро, скрипаль, милість, уболівальник, поличка, городиня, хорист, працівник, полірувальник, огудиння, гуляння, горіння, читання, Ігорьович, Вікторович, Богданівна, Сергіївна, ювелір, журналіст, реалізм, морозиво, зарево, стюардеса, майстриня, учениця.

Exercise 12

Analyze the words into their immediate and ultimate constituents.

a) absent-mindedness, beautifully, disappointment, disapproval, disreputable, generalization, gentlemanlike, hydromechanics, imperceptibility, imperturbableness, unconceivable, innumerable, insufficient, lexicographical, meaninglessly, painfully, preoccupation, reassurance, transformational, unachievable, unfortunate, unintentionally, womanishness, rock-climber, scabrousness, timber-floater, irremovability, incompatibility, unrestrained, indecipherable;

b) провчити, обмундировувати, нагромаджувати, окомиллювання, попротоптуваний, упрощувати, поживність, заштампувати, вологовбирання, настовбурчитися, здичавілий, однобічний, радіомовлення, зсковзувати, позсовувати, заколисувати, усвідомлення, визрівання, витерплювати, поблажливий, терористичний, загиджувати, зстародавна, перекручення, сповільнитися, позабруднювати, вичавлювати, віялокрилі, безпосередній, білодеревець, всепереможний, гармонізація, закруток, белькотіння, покvapливо, посоромити, підсобник, роздрібнення, забур'янений.

Topic 3. The main types of word-building in English and Ukrainian

Exercise 13

Use either –ance/–ence or –cy with the following adjectives to form nouns.

a) absent, confident, efficient, frequent, indifferent, patient, proficient, silent, accurate, consistent, elegant, ignorant, innocent, permanent, redundant, violent, arrogant, delicate, expectant, illiterate, intimate, pregnant, reluctant, brilliant, diligent, fluent, inconsistent, obedient, private, secret (Misztal, 2019, p. 43);

Use either –ість or –ство/-ство with the following adjectives to form nouns.

в) молодий, козацький, спритний, молодецький, ледачий, боязкий, кучерявий, ткацький, відомий, рухомий, людський, свідомий, анархічний, вертлявий, сирітський, взірцевий, вільготний, глибокий, далекий, студентський, дбайливий, драматичний, братський, егоїстичний, енергійний, врожайний, товариський, убогий, юнацький, пророцький, боягузький.

Exercise 14

In order to form a diminutive you can use either –ette, –ling or –let. Note: It may be necessary to make changes in spelling.

a) book, duck, laundry, star, cigar, eagle, nest, suck, cover, isle, pig, weak, drop, kitchen, seed, statue, prince, wave, eye, novel, goose, swan, frog;

In order to form a diminutive you can use either –еньк /-оньк, –ечк /-очк or –ен(я)/-єн(я). Note: It may be necessary to make changes in spelling.

б) доля, рука, доня, вовк, козак, сова, гуска, дитина, качка, голова, птах, нога, курка, сонце, чайка, хмара, книга, кішка, лев, лис, мавпа, вівця, заєць, лебідь, білка, батько, вікно, серце, тополя, пшениця, жаба, яструб, індик, павук.

Exercise 15

Give English equivalents for the following Ukrainian words with the negative prefix ne-.

небажаний, небачений, неблаганний, невгамовний, невдалий, невдоволений, невдячний, невидимий, невиліковний, невимовний, невимушений, невинний, невиразний, невідомий, невірний, невовимий, невмирущий, невпинний, невірноважений, невітшний, невтручання, негарний, недавній, недалекий, недбалий, недійсний, недоброзичливий, неживий, недоля, недоцільний, незадоволений, незгода, нетактовний, немилосердний, ненапад,

неосязний, неповага, неплатник, непорушний, непорядний, не порядок, непрацездатний, непропорційний, несмачний, нехитрий (Verba, 2003, p. 127).

Exercise 16

Fore-/перед- can be used with different meanings. Divide the following words with fore-/перед- into two groups: 1) when it means before, e.g. foretell, передбачити; 2) when it means the front, e.g. forearm, передпояс.

a) forearm, forefoot, forelimb, foreshore, forecast, forehead, forehand, forepart, foresight, forethought, foreshore, foredoomed, foreknowledge, foretell, foresee, forestall, foreskin, forefathers, foreleg, foreshadow, forewarn, forefinger, foreplay;

b) передпояс, передбур'я, передвечір'я, передгір'я, передгрозя, передбачення, передмостів'я, передбачити, передректи, передмова, передминулий, передсвітанковий, передзахист, передсвятковий, передкризовий, передміський, передсезонний, передсмертний, передсадивний, передостанній, передзасівний, передвиборний.

Exercise 17

Join words from list A and B to form compound adjectives. Note: these compounds are usually written as one word, with a hyphen, e.g. full-grown, жовто-блакитний.

A: full, low, heart, second, life, short, long;

B: affirming, breaking, distance, giving, handed, lost, preserving, saving, standing, threatening, blooded, class, felt, grown, lasting, tempered, range, searching, suffering, warming, blown, cut, flavoured, hand, lived, paid, rate, sighted, supporting.

A: навчальний, південний, сніжний, червоний, кислий, жовтий, народний, промисловий, інженерний, дослідний, повітряний, англійський, суспільний, солоний, історичний, аграрний;

B: політичний, господарський, торговельний, сировинний, краєзнавчий, кислий, український, реактивний, показовий, будівельний, солодкий, коричневий, білий, східний, виховний, гарячий.

Exercise 18

Join nouns from list A and B to form compound nouns.

A: coffee, day, house, head, land, book, master, time, foot, stone, play, kettle, mantle, man, key, milk;

B: keeper, dress, mark, house, dream, piece, table, case, work, boy, print, note, slaughter, shelf, drum, brother.

A: школа, кімната, караоке, фабрика, мова, купівля, шеф, ракета, сон, радіо, авіа, онлайн, інтернет, жар, бізнес, лікар, інженер, дівчина;

B: кухня, красуня, інтернат, посередниця, бар, продаж, музей, носій, кухар, зв'язок, сполучення, трава, план, птиця, видання, урок, конструктор, педіатр.

Exercise 19

Arrange these compounds given below into 3 groups: 1) juxtapositional compounds; 2) morphological compounds; 3) syntactic compounds.

a) stay-at-home, Afro-American, world-famous, herdsman, good-for-nothing, looking-glass, sunlight, bluebell, bread-and-butter, speedometer, mother-in-law, Afro-Asian, hide-and-seek, salesgirl, ill-breeding, day-to-day, gooseberry, second-hand, monkeyshine, handiwork;

b) зорепад, всюдихід, хліб-сіль, дівич-вечір, паротяг, яхт-клуб, інженер-програміст, день-і-ніч, волевиявлення, іновірець, Іван-та-Марія, краєвид, лжепророк, дідики-й-бабки, водограй, спортовари, брат-і-сестра, землетрус, шафа-купе, диван-ліжко.

Exercise 20

Give the original words from which these clipped words were formed, e.g. ad – advertisement, геогр. – географія.

a) ad, bike, champ, doc, gent, hippo, memo, movie, van, vet, bus, exam, grannie, phone, zoo, co-ed, flu, lab, photo, cuke, fridge, math, plane, decaf, gas, mike, pop, rhino, teen, tux, sub, dorm, con, grad, limo;

b) б-ка, вид-во, ін-т, ун-т, включ., опубл., вищ., міськ., сіл., фундам., експерим., адмін., гуцул., грец., карпат., закарпат., прикарпат., геогр., філол., астрон., краєзн., фіз.-мат, н.-д., грн, см, вчен., слов'ян., графіч.

Exercise 21

Give clipped forms of the following words, e.g. cabriolet – cab, комітет – ком.

a) brassiere, fanatic, memorandum, perambulator, poliomyelitis, promenade dance, sergeant, communist, graduate (student), Metropolitan Opera, permanent (hairwave), preparatory (school), public house, taximeter cab, dormitory,

grandmother, pantaloons, periwig, professor, San Francisco, violoncello (Misztal, 2019, p. 101);

b) автор, академія, аркуш, асистент, аспірант, бібліографія, бульвар, брошура, додаток, доцент, імені, наприклад, нормативний, оголошення, організація, оригінал, офіційний, помічник, таблиця, тиждень, управління, учасник, федерація.

Exercise 22

First names are, in spoken language, more often used in their clipped than in their original forms. Give clipped forms of the following names. In some cases more than one form is possible. E.g. Elizabeth – Betty.

a) Albert, Benjamin, Elizabeth, Philip, Thomas, Alfred, Charles, Charlotte, Frederick, Richard, William, Anthony, Edmund, Edward, Edwin, Nickolas, Samuel;

b) Григорій, Зиновій, Олександр, Володимир, Олексій, Дорофій, Василь, Мирослав, Наталія, Парасковія, Ірина, Анна, Ольга, Олена, Людмила, Тетяна, Соломія, Софія, Дарина, Северина, Мирослава, Станіслава, Радомира, Руслана, Валентина, Валерія, Вероніка.

Exercise 23

Give the full forms of the following acronyms and initialisms.

a) WWW, WORM, HTTP, PDF, AVI, CGI, HTML, ICMP, JAVA, LAN, MAC, MPEG, NAT, OSI, PHP, RSS, TCP, URL, VPN, WAN, GIF, HR, OSHA, NASA, POTUS, SCOTUS, SWAT, FBI, POW, UN, USAF;

b) СБУ, ДРГ, НСПУ, НАН, УТН, КЕБУ, ІНДЗ, ЛАЗ, УПА, АДС, ФЗС, РАТАУ, ГАПУ, МВС, ВАК, КНР, ОБСЄ, АСУ, АТО, ББЖ, ВБД, ВМФ, ГЗ, ДМБ, ЕКГ, ЕОМ, ЗБВ, НБУ, НРУ, НПУ, ООН, НТР, АТС.

Exercise 24

Give the originals of these blends, e.g. brunch = breakfast + lunch.

a) popcicle, bionics, chocice, covidiot, netizen, inetiquette, chofa, telecom, confab, dramedy, needcessity, fantabulous, infotainment, ecoturism, docudrama, faction, slanguage, acromania, magalog, slanguist, advecture, acrobssession, spamalanche, interamous;

Give the originals of these contracted compounds (складноскорочені слова).

б) міноборони, завгар, завкафедри, рація, біоніка, військкомат, головбух, міськком, облпрофрада, виконком, завмаг, медінститут, Укртелеком, юннат, сонцемобіль, реаніомобіль, метробус, банкомат, парламенталітет, Сільподія, погрозиція, алконавт.

Exercise 25

Give the blends that result from fusing these words, e.g. blemish + spot = blot.

а) brother + romance, binary + digit, motor + pedal, transfer + resistor, dumb + confound, splash + spatter, web + log, jeans + leggings, science + fiction, cybernetic + organism, wireless + fidelity, friend + enemy, emotion + icon, flirting + relationship, television + photogenic, flame + glare, simultaneous + broadcast, multiple + complex, fan + magazine, glamorous + camping, hungry + angry, mock + cocktail, mock + documentary;

Give the contracted compounds that result from fusing these words, e.g. будівельні + матеріали = будматеріали.

б) спортивний + комплекс, фізичне + виховання, хитрий + мудрий, медична + допомога, дитячий + майданчик, медична + сестра, технічний + огляд, вища + школа, медичне + страхування, спеціальний випуск, Кабінет + міністрів, державна + автомобільна + інспекція, комерційний банк, продуктові + товари, державний + кредит, міська + теплова + мережа, коксохімічний + завод, інвестиційний + комерційний + банк, Донецький + басейн, електричний + чайник, Європейський + Союз, державна + адміністрація.

Exercise 26

Translate these onomatopoeic words and give names to the given semantic groups.

а) bloop, splash, spray, sprinkle, squirt, drip, drizzle; б) giggle, growl, grunt, gurgle, mumble, murmur, bawl, belch, chatter, blurt; в) bam, bang, clang, clank, clap, clatter, click, clink, jingle, screech, slap, thud, thump; г) flutter, fist, fwoosh, gasp, swish, swoosh, whift, whoosh, whizz, whip, whisper; е) arf, bao, bark, bray, buzz, cheep, chirp, chortle, cluck, cuckoo, hiss, meow, moo, neigh, oink, purr, quack, ribbit, tweet, warble; ф) Bobwhite quail, Weero, Morepork, killdeer, chickadee, cuckoo, chiffchaff, whooping crane, whip-poor-will.

Read these onomatopoeic words and classify them into semantic groups.

б) белькотіти, бемкати, бриніти, брякати, бубоніти, булькати, буркотіти, бормотати, верещати, волати, воркувати, гарчати, гикати, гугукати, гудіти,

гуркотіти, деренчати, дзвякати, дзижчати, журчати, зітхати, іржати, капати, каркати, квакати, кукари, курликати, лопотіти, лулукати, мекати, мимрити, музикати, пілікати, піпикати, плюскотами, пискотіти, пихтіти, ридати, ричати, свистіти, скавчати, скреготати, сопіти, сичати, тріскотати, тупотіти, фуркати, фурчати, хлопнути, хихотіти, хіхікати, хлюпотіти, хмикати, хрипіти, хропіти, хрустіти, хрюкати, цигикати, цвірінчати, цокати, чиркати, чухкати, чавкати, шаркати, шептати, шелестіти, щебетати, шипіти, шуршати.

Exercise 27

Read and analyze the following reduplicative words in English and Ukrainian.

a) bling-fling, apple-shmapple, chip-chop, goody-goody, Ta-ta, hush-hush, okey-dokey, chit-chat, knick-knacks, flip-flops, fancy-schmancy, easy-peasy, teeny-weeny, itsy-bitsy, hoity-toity, argy-bargy, sale-schmale, willy-nilly, fuddy-duddy, chick-flick, shilly-shally, helter-skelter, lovey-dovey, syllable-schmyllable, nitty-gritty, super-duper, harum-scarum, hodgepodge, hotchpotch, hugger-mugger;

b) смутна-невесела, павич-мавліна, багато-багато, синій-синій, так-так, супер-пупер, ні-ні, танці-шманці, повним-повнісенько, тьма-тьмуца, гоголь-моголь, тари-бари, тихо-помалу, любо-тихо, вряди-годи, сякий-такий, рановранці, пани-молодці, путі-дороги, тишком-нишком, сон-дрімота, білий-білесенький, хата-оселя, видимо-невидимо, притулок-пристановище, смачний-пресмачний, довгий-предовгий, мокрий-мокрісінький, ось-ось, врешті-решт, зроду-віку, з давніх-давен.

Exercise 28

Identify the word-formation method with the help of which these words are built.

a) sitcom, share-cropper, eggplant, millstone, medium-sized, PAYE, length, letter-size, pay-as-you-go, lightning-bug, ad-writer, sportsman, primarily, good-natured, pooh-pooh, casing, cash-in-hand, babble, zigzag, treachery, moo, CEO, partygoer, biopic, ploughman, lady-in-waiting, PR, mail-van, toothpowder, camcorder, one-footed, globish, idolize, mother-of-the pearl, imperceptible, Lieut.;

b) бекати, жовто-гарячий, колядниця, розмова, смішно-смішно, хлібороб, мовчазність, гаразд-гаразд, шматочок, бренькіт, хлопці-поганці, МЗС, хліб-сіль, цвірінчати, ненаголошений, ГЕС, дзижчати, універсам, квакати, ЗВО, безрукавка, зорепад, піднебесний, чутка-поговорка, почервоніти, кудкудакати, першорозрядниця, запотиличник, примовка, просвердлювати, надзвуковий, солодкість, техмінімум, слабосилля, хитромудрість, штампувальник.

Topic 4. Semasiology as a science about meaning of words

Exercise 29

Look at the words and work out which of the three other words below is either its synonym or antonym. For example: 1. Task: easy: (a) soft, (b) difficult, (c) spacious; Answer: easy - difficult A (Antonyms); 2. Task: closed: (a) clear, (b) shut, (c) finished; Answer: closed – shut S (Synonyms).

A. 1. pragmatic: (a) difficult, (b) easy, (c) practical;

2. reticent: (a) merry, (b) reserved, (c) odious;

3. lament: (a) annoy, (b) mourn, (c) make;

4. tense: (a) sufficient, (b) relaxed, (c) modest;

5. hinder: (a) refuse, (b) admit, (c) help;

6. eloquence: (a) capacity, (b) expressiveness, (c) velocity;

7. mellifluous: (a) hilarious, (b) noisy, (c) sweet-sounding;

8. ephemeral: (a) fleeting, (b) careful, (c) helpful;

9. obfuscate: (a) bombinate, (b) clarify, (c) interpret;

10. solitude: (a) companionship, (b) satisfaction, (c) cheerfulness.

В. 1. лагідність: (а) мудрість, (б) абсурдність, (в) твердість;

2. думати: (а) лавірувати, (б) лабузнитися, (в) мислити;

3. делікатний: (а) неввічливий, (б) сором'язливий, (в) сміливий;

4. вродливий: (а) м'якосердий, (б) красивий, (в) гавкучий;

5. енергійний: (а) інертний, (б) емоційний, (в) блискучий;

6. говорити: (а) творити, (б) набгати, (в) промовляти;

7. успіх: (а) достоїнство, (б) безталання, (в) передбачливість;

8. периферійний: (а) пересічний, (б) пихатий, (в) центральний;

9. фабрикувати: (а) підробляти, (б) являти, (в) ябедничати;

10. ласкаво: (а) таємно, (б) тихо, (в) грубо.

Exercise 30

Pick out antonyms from the following English and Ukrainian proverbs and sayings. Analyze the proverbs and sayings.

A. 1. A good beginning is a good ending. 2. Speech is silver, silence is gold. 3. If you lie down with dogs, you'll get up with fleas. 4. United we stand, divided we fall. 5. It is always better to tell the truth than it is to lie. 6. Two wrongs don't make a right. 7. Hope for the best, but prepare for the worst. 8. Keep your friends close and your enemies closer. 8. A chain is only as strong as its weakest link. 9. After rain comes sunshine. 10. Politeness costs little, but yields much. 10. There is no rule without an exception. 11. Short debts make long friends. 12. Better a glorious death than a shameful life. 13. A small leak will sink a great ship. 14. A joke never gains an enemy, but often loses a friend. 15. Be slow to promise and quick to perform.

В. 1. Багатий хитрий на гроші, а бідний на видумки. 2. Багатому життя, а бідному виття. 3. Бережи чуже, неначе око своє. 4. Бери здалеку жінку, купуй зблизька корівку. 5. Балакає густо, а виходить пусто. 6. Боязливому по вуха – сміливому по коліна. 7. Всяк хоче взять, а ніхто не хоче дати. 8. Гірко поробиш – солодко з'їси. 9. Де гроші говорять, там правда мовчить. 10. Добро довго пам'ятається, а лихо ще довше. 11. З п'яним полаюсь, а з тверезим помирюсь. 12. Краще з розумним загубити, як з дурнем найти. 13. Хочеш миру – готуйся до війни. 14. У хорошій жінки і поганий чоловік буде молодцем. 15. Після війни завжди мир буває.

Exercise 31

In lists B find synonyms to the phraseologisms in lists A.

A. to sing a new song, as fit as a fiddle, to breathe one's last, a pretty kettle of fish, to be in high spirits, to get oneself in hand, off and on, an unknown quantity, get one's thoughts together, to brave smb to himself, to hand smb a lemon, to look down on smb to get on one's nerves, to beat about the bush, to drum it into smb's head.

B, to be on high ropes, to pull oneself together, from time to time, as sound as a bell, to whistle a different tune, to quit the scene, a nice pair of shoes, to clear one's head, to leave smb to his own devices, to turn up one's nose at smb, a dark horse, to give smb the willies, to go round and round a mulberry bush, to put a bug into smb's ear, to play possum with smb.

A. точити ляс, як глухому музика, співати з чужого голосу, байдики бити; ні чутки, ні вістки; накивати п'ятами, стріляний птах; ні риба, ні м'ясо; за

ніс водити, тягти Сірка за хвіст, як з цапа молоко, богатирський сон, з огню та в полум'я, Ахілесова п'ята, обоє рябоє.

В. посиденьки справляти, взяти ноги на плечі, битий вовк; ні пава, ні гава; голову дурити, як зайцеві бубон, розводити тяганину; як з козла: ні вовни, ні молока; обійми Морфея, розводити теревені, танцювати під чужу думку; ні слуху, ні духу; дошкульне місце; яка грушка, така й юшка; з дощу та під ринву.

Exercise 32

In the following sentences find homonyms and explain their meanings.

a) 1. The way back from the graveside to the wider world is strewn with petals fallen from the flower of love. Make sure that you add just enough gram flour so that vegetables stick together. 2. New year's eve a woman's life changes from head to toe. I'll have to find someone to give me a tow to the nearest garage. 3. I saw fresh moose and deer trails leading from the forest below into this new feeding ground. The finished batter will be thick and glossy, almost like soft pudding or mousse. 4. She was forced to brake sharply as the other car cut in front of her. When a wave breaks, it reaches the highest point as it moves towards the land, and then becomes flat and white. 5. Up to 100 people are still in their homes because they could not flee quickly enough. Many pets are at risk from fleas and there have been a dramatic increase in flea treatments sold this summer. 6. We can but pray that our worst fears will prove unfounded. The uncertainty of the situation soon began to prey upon her nerves. 7. We were woken in the night by the wail of ambulance sirens. The king sends as messengers to the prince men from his court: noblemen, an archbishop, other bishops, and knights.

b) 1. Вінок виходив великий, пелехатий, але Дарка хапалась вити скоріше і ні на що не зважала (Л. Українка). Чуючи такий гвалт, собаки то брехали, а то вже почали вити (Г. Квітка-Основ'яненко). 2. Якось раз Андрій помітив той покій, що стіни обставлені книжками, й, стираючи порошок зі столу, зобачив на ньому кілька мідяків (М. Коцюбинський). Палкий, як порошок, сміливий, як голодний вовк, він усіх побивав, над усім верховодив (П. Мирний). 3. Не пан ставив будинки. Мужичі руки складали до бруса брус, до балки балку, і все те мусить тепер служити на користь людям (М. Коцюбинський). Де-не-де видається невисокий шпильок, неглибока яруга, балка і кілька запорошених кущів – і знову степ, рівний, вкритий глибоким пухким снігом (М. Грушевський). 4. Первісно ложі бенуара закривали спеціальними завісами, ґратами, сітками чи шторами, крізь які публіка в бенуарі могла чути й бачити виставу. В лівій руці старшина старанно тримав бойовий трофей – німецький

автомат з довгою обоймою патронів, закладеною в ложі автомата (І. Ле). У 1818 році І. Котляревський вступив у полтавську масонську ложу «Любов до істини». 5. Любили того юнака, мов буревісник бурю, неначе чайка синє море (М. Хвильовий). Першою від берега відійшла, звичайно, чайка наказного отамана (Ю. Сорока). 6. Висока трава чіплявся за ноги, скрипів деркач, кумкали жаби, але Сава Петрович нічого цього не помічав (О. Донченко). Він пильно обтрусив старим деркачем великі й довгі, аж за коліно, чоботи й пішов до хати (Г. Епік).

Exercise 33

Define the meanings of the following paronyms. Use them in sentences of your own.

a) alternately – alternatively, wrest – rest, symbol – cymbal, ingenious – ingenuous, temperance – temperament, destiny – destination, politics – policies, regimen – regiment, barbarism – barbarity, curb – kerb, artiste – artiste, civic – civil, crash – crush, human – humane, barbarism – barbarity, temperance – temperament;

в) авторитарний – авторитетний, гарнітур – гарнітура, уважний – уважливий, дружний – дружній, привабливий – принадливий, притаїтися – причаїтися, дипломат – дипломант, веліти – воліти, гамувати – тамувати, церемонний – церемоніальний, палітура – політура, еміграція – імміграція, хиткий – хибкий, рипіти – скрипіти.

REFERENCES

Demenchuk, Oleh. (2018) Contrastive lexicology of the English and Ukrainian languages. 2-nd ed., rev. Rivne: RSUH.

Misztal, Mariusz. (2019). Tests in English: Word-formation. K.: Znannia.

Pavlova, Olga. (2017). The Theory and Practice of Terminology Science: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Rivne: Volynski oberegi.

Pavlova, Olga. (2018). English Lexicology: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Rivne: Volynski oberegi.

Верба Л.Г. (2003). Порівняльна лексикологія англійської та української мов: Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова книга.

Мірончук Т.А. (2013). Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Київ: ДП Вид. дім «Персонал».

TOPICS FOR PRESENTATIONS

1. Fields of lexicological research: etymology, neology, word-formation, onomastics, semasiology, phraseology, dialectology, lexicography.
2. Methods of structural analysis in contrastive lexicology: componential, distributional, transformational, immediate constituents analyses.
3. Language as a system. Paradigmatic, syntagmatic and epigrammatic relations in English and Ukrainian.
4. Types of motivation of the word meaning in English and Ukrainian. Phonetic, morphological and semantic motivation of meaning.
5. Etymological composition of the English and Ukrainian languages.
6. Word-formation in English and Ukrainian. Derivation, back-formation, compounding, abbreviation, reduplication, sound-imitation.
7. Types of meaning. Lexical and grammatical meaning of the word. Denotative and connotative aspects of the lexical meaning of the word. Types of connotations.
8. Synonymy in English and Ukrainian. Classifications of synonyms. Sources of synonymy in the contrasted languages.
9. Polysemy in the contrasted languages: synchronic and diachronic aspects.
10. Homonymy and its subclasses: homophones, homographs and homoforms.
11. Semantic classes of vocabulary in Ukrainian and English: synonyms, antonyms, homonyms and paronyms.
12. Historical processes of semantic change in Ukrainian and English. Linguistic and extralinguistic factors.
13. Semantic change in the contrasted languages. Cognitive approach to the study of metaphorization of meaning. Different approaches to the problem of phraseological units classification. Phraseological units vs. free word groups.
14. Proverbs, sayings, familiar quotations and clichés in the English and Ukrainian languages.
15. Stylistic differentiation of the English and Ukrainian vocabularies. Functional styles in the contrasted languages and lexis of these styles.

TOPICS FOR INDIVIDUAL RESEARCH

1. The semantic group of words “Heavenly bodies” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
2. The semantic group of words “Chess figures” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
3. The semantic group of words “Items of footwear” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
4. The semantic group of words “Head-dresses” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
5. The semantic group of words “Parts of human body” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
6. The semantic group of words “Parts of a garden” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
7. The semantic group of words “Garden equipment” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
8. The semantic group of words “Kitchen utensils” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
9. The semantic group of words “Art of cookery” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
10. The semantic group of words “Wild berries” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
11. The semantic group of words “Wild flowers” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
12. The semantic group of words “Furniture types” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
13. The semantic group of words “Kinship terms” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.
14. The semantic group of words “Colours” in English and Ukrainian: semantics, structure and etymology.

CONTENTS

FOREWORD.....	3
TOPIC 1. Methods of Structural Research of Lexis in English and Ukrainian....	4
Exercises 1-4.....	4
TOPIC 2. The Morphological Structure of Words in English and Ukrainian.....	5
Exercises 5-12.....	5
TOPIC 3. The Main Types of Word-Building in English and Ukrainian.....	8
Exercises 13-28.....	8
TOPIC 4. Semasiology as a Science about Meaning of Words.....	14
Exercises 29-33.....	14
REFERENCES.....	17
TOPICS FOR PRESENTATIONS.....	18
TOPICS FOR INDIVIDUAL RESEARCH.....	19
CONTENTS.....	20